

12 ADVIEZEN OMTRENT HET SIGNALEREN, VOORKOMEN EN AANPAKKEN VAN PARTNERGEWELD ONDER JONGEREN EN JONGVOLWASSENEN

- 1 PARTNERGEWELD IS NIET BEPERKT TOT VOLWASSENEN.** Sterker nog: het komt juist vaker voor onder jongeren. Wees je hier van bewust als professional.
- 2 WEET DAT PARTNERGEWELD IN PRINCIPE BIJ IEDERE JONGERE KAN VOORKOMEN.** Ongeacht hun geslacht, afkomst of cultuur. Ook wanneer ze overkomen als een zelfstandig, onafhankelijk en mondig persoon. We moeten werken aan het doorbreken van de stereotypen die op dit gebied actief zijn, want slachtoffers die niet vallen onder deze normen zullen minder snel hulp zoeken of minder snel gesignaleerd worden door professionals.
- 3 COMBINEER ONLINE EN OFFLINE CONTACT.** Hulpverlening kenmerkt zich door face-to-face contact. Sinds de coronacrisis maken online ontwikkelingen op dit vlak enorme sprongen. Door via social media met jongeren in contact te komen, wordt de drempel om hulp te zoeken lager voor deze groep. Via een chatfunctie kunnen jongeren bijvoorbeeld praten met hulpverleners, zonder dat anderen dit zien of horen. Wel moeten we ervoor waken alleen nog online te werken: offline contact kan juist erg belangrijk zijn.
- 4 BETREK DE JONGEREN BIJ HET HELE PROCES.** Erken dat ze meer zijn dan hun negatieve ervaringen. Zie het slachtoffer als een partner bij de hulpverlening en bedenk samen welke oplossing het beste werkt.
- 5 HERKEN DE SIGNALLEN.** Het meemaken van partnergeweld kan traumatisch zijn. Op het moment zelf is het vaak lastig voor jongeren om erover te praten en de eerste stap te zetten. Maar als jij het herkent en benoemt, kun je ze hiermee helpen. Begin het gesprek als je bijvoorbeeld regelmatig blauwe plekken ziet. Of vraag door bij een vaag of verdacht verhaal. Soms realiseren slachtoffers zich niet eens dat ze te maken hebben met partnergeweld. Het is een sluimerend proces, wat het lastig grijpbaar maakt.
- 6 RICHT JE NIET ALLEEN OP DE SLACHTOFFERS, MAAR OOK OP DE DADERS.** Er zijn veel initiatieven om meisjes en vrouwen weerbaarder te maken. Dat is belangrijk, maar er wordt nog te weinig met jongens en mannen gewerkt. Mannen zijn vaker dader, dat weten we uit onderzoek en dat moeten we durven en kunnen benoemen. Toxic masculinity zorgt ervoor dat jongens regelmatig worstelen met het concept van een gezonde relatie en het herkennen van en omgaan met hun emoties. Ga het gesprek aan als je het vermoeden hebt dat iemand dader is.
- 7 BEGIN VROEG MET DE PREVENTIE.** Aanstaaende ouders helpen met emotieregulatie bij hun kinderen, elkaar aanspreken op schadelijk gedrag, opleiden van docenten en hulpverleners: hoe eerder we kinderen hierover voorlichten, hoe beter ze er op latere leeftijd mee om kunnen gaan.

8

PROBEER JE ALS HULPVERLENER OPEN TE STELLEN EN CREËER EEN VERTROUWENS BAND. Het kan helpen wanneer je zelf ook open bent over je eigen ervaringen en emoties. Hulpverleners die in hun omgeving te maken hebben gehad met of horen over partnergeweld, begrijpen én herkennen deze ervaringen vaak beter. Door voor jezelf na te gaan waar de herkenning bij jou zit, wanneer jij ooit over je grenzen heen bent gegaan, is het makkelijker om relevante vragen te stellen aan een slachtoffer.

9

MAAK DE PROBLEMATIEK BESPREEKBAAR. Met de jongeren zelf, maar ook met aanstaande ouders, via mentorlessen op school, weerbaarheidstrainingen en collega's. Dit is geen privésituatie, maar een maatschappelijk probleem dat we samen moeten oplossen. Samenwerking is erg belangrijk, ook bij instanties en hulporganisaties onderling.

10

VOORKOM VICTIMBLAMING. Opmerkingen als 'Waarom ben je niet gewoon bij hem weggegaan?' en 'Dat zou ik nooit accepteren' werken averechts. Victimblaming ligt op de loer. We moeten slachtoffers van geweld duidelijk maken dat het nooit hun schuld is.

11

REALISEER JE DAT ER VEEL REDENEN ZIJN WAAROM EEN JONGERE GEEN HULP KAN OF WIL VRAGEN. Soms is het gewenning: ze weten (bijvoorbeeld door hun opvoeding) niet beter dan dat er geweld in hun leven is. Soms is het onzekerheid: denken dat je niets beters verdient. Er komen ook regelmatig dubbele gevoelens bij kijken: je houdt van iemand en accepteert de gewelddadige kant van de relatie daardoor. En dan is er nog schaamte: dat het jou overkomt, dat je het gênant vindt om erover te praten. Jongeren zijn geneigd om, als ze erover praten, dit in eerste instantie bij leeftijdgenoten te doen. Ze weten vaak niet goed waar en bij welke volwassenen ze terecht kunnen. Daarom is het belangrijk dat jongeren weten hoe ze als omstander met het geweld om zouden moeten gaan, bijvoorbeeld door hen te informeren over de verschillende hulpverlenende instanties.

12

WEET DAT HET VERBREKEN VAN EEN RELATIE NIET ALTIJD HET EINDE VAN PARTNERGEWELD BETEKENT EN HET GEWELD JUIST KAN DOEN ESCALEREN. Kijk bijvoorbeeld naar de tragische zaak rondom de Rotterdamse Humeyra, die door haar ex-partner werd vermoord in 2018. Daarnaast loopt iemand die slachtoffer is geweest van partnergeweld een hoger risico dit in de toekomst nogmaals te worden. Het is daarom van belang om een oogje in het zeil te (blijven) houden.

Meer weten? Kijk op www.act4respect.nl.

Colofon

© Atria, Rutgers, juli 2020
Vormgeving: DEEF idee + beeld, Utrecht
E: info@act4respect.nl
#act4respect
Act4respect.nl

Act4Respect

Act4Respect zet zich samen met jongeren en professionals in voor gelijkwaardige relaties onder jongeren & jongvolwassenen waarin geen ruimte is voor fysiek, seksueel of cybergeweld. Act4Respect wil voorkomen dat iemands sekse, identiteit of persoonlijkheid aanleiding vormt voor geweld.

Een samenwerking tussen:

Rutgers

Kenniscentrum
seksualiteit

Kennisinstituut
voor Emancipatie en
Vrouwengeschiedenis

atria